

ANNA PABICH

*Centrum Doradztwa i Edukacji w Rolnictwie
w Poznaniu*

DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM DORADZTWA I EDUKACJI W ROLNICTWIE W PRZEPŁYWIE INFORMACJI MIĘDZY NAUKĄ A PRAKTYKĄ - INFORMATOR'96

Informator o wynikach badań przeznaczonych do upowszechniania jest efektem stałej współpracy Centrum z jednostkami badawczo-rozwojowymi resortu rolnictwa, uczelniami rolniczymi i innymi instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa, w zakresie upowszechniania wiedzy w praktyce rolniczej. Przeznaczony jest on głównie dla doradców Ośrodków Doradztwa Rolniczego i ma na celu popularyzację najnowszych, zakończonych tematów prac badawczych, mających zastosowanie w rolnictwie.

W tegorocznym, czwartym wydaniu zamieszczono informacje otrzymane z:

- jednostek badawczo-rozwojowych resortu rolnictwa: IBPRSpoż., IBMER, IERiGŻ, IHAR, IMUZ, IOR, IRiPZ, ISiK, IUNG, I. Ziemińska, I. Zootechniki, PIWet., CLab.PP,
- uczelni rolniczych: Lublin, Olsztyn, Poznań, Warszawa, Wrocław,
- i innych: IRWiR PAN.

Ogółem w Informatorze zgromadzono 223 tematy, które pogrupowano w 5 niezależnych działach problemowych zawierających:

– produkcja roślinna	82 tematy,
– produkcja zwierzęca	33 tematy,
– ogrodnictwo	80 tematów,
– ekonomika rolnictwa i socjologia wsi	11 tematów,
– przetwórstwo rolno-spożywcze	17 tematów.

Liczba tematów nadesłanych z poszczególnych jednostek jest dość zróżnicowana. Najwięcej tematów upowszechnieniowych do Informatora '96 otrzymano z:

– Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarstwa	78
– Instytutu Zootechniki	20
– Instytutu Ochrony Roślin	17

– Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin	14
– Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego	13
– Instytutu Ziemniaka	10

Tematy zamieszczone w Informatorze nie odzwierciedlają całości tematyki prac badawczych prowadzonych w jednostkach naukowych. Wybrano te, które mogą znaleźć bezpośrednie zastosowanie w praktyce rolniczej lub otoczeniu rolnictwa. Natomiast każda jednostka badawcza, niezależnie od niniejszego Informatora upowszechnia tematy zakończonych prac we własnym zakresie i w różnych formach.

Zestawienie niekiedy podobnych tematów z różnych jednostek badawczych wymaga szerszego opisu. Istotnym elementem tego opisu są efekty ekonomiczne możliwe do osiągnięcia w wyniku stosowania innowacji. W wielu przypadkach mogą one skłaniać do zainteresowania tematem. Uzupełnienie stanowią informacje o publikacjach oraz nazwiska i adresy autorów tematów, umożliwiające bezpośredni kontakt zainteresowanych.

W celu rozpoznania zainteresowania doradców ODR tematami i tą formą upowszechniania, w Informatorze zamieszczono ankiety z wyszczególnionymi tematami prac badawczych. Prosimy w niej doradców o opinię, które z tematów w całości lub częściowo, znajdują zastosowanie w ich pracy doradczej lub rolnika /producenta/ w produkcji i wymagają szerszego upowszechnienia. Stopień zainteresowania tematami wyrażano w 5 punktowej skali przyjmując:

1 - o najniższym zainteresowaniu,

5 - o najwyższym zainteresowaniu.

Na ankietę, odpowiedzi udzieliło 19 ODR, przy czym nie zawsze był to komplet 5 ankiet.

Po zsumowaniu liczby punktów, otrzymanych odpowiedzi dla każdego tematu, w poszczególnych działach produkcji, okazało się, że największym zainteresowaniem cieszą się następujące zagadnienia:

w produkcji roślinnej:

- nowe odmiany (pszenicy, mieszanin odmian jęczmienia pastewnego, grochu, łubinu wąskolistnego, ziemniaków),
- technologie produkcji w warunkach ograniczonych nakładów,
- dostosowanie upraw do kierunków użytkowania, rejonów upraw i warunków gospodarowania,
- nowoczesne technologie zbioru i konserwacji runi łąkowej,
- efektywność i opłacalność różnych systemów nawożenia,
- łączne stosowanie agrochemikaliów w nowoczesnych technologiach produkcji roślin rolniczych,
- metody likwidacji odpadów pestycydowych,

- rozwiązania technologiczne, techniczne i materiałowe w budownictwie inwentarskim.

w produkcji zwierzęcej:

- krzyżowanie towarowe świń (wykorzystanie knurów linii 990 i 890)
- wpływ technologii chowu i jakości środowiska na wartość produkowanego mleka i mięsa wołowego,
- opas bydła kiszonkami z roślin zbożowo-strączkowych,
- technologie produkcji kiszonek z mieszanek strączkowo-zbożowych, traw,
- enzymy paszowe w żywieniu trzody chlewnej,
- rozród maciorek i wartość rzeźna jagniąt,
- nakłady robocizny w produkcji zwierzęcej.

w ogrodnictwie

- integrowane metody zwalczania najważniejszych szkodników w sadach,
- zwalczanie chwastów w sadach z uwzględnieniem ochrony środowiska,
- zwalczanie chorób grzybowych na jabłkach w okresie przechowywania,
- parch jabłoni,
- ograniczenie kosztów ochrony i emisji pestycydów przy zastosowaniu nowoczesnych technik opryskiwania roślin,
- ochrona plantacji truskawek,
- odporność pszczoł na warrozę, kierowanie rozwojem rodzin pszczelich.

w ekonomice rolnictwa

- bieżąca i przewidywana sytuacja na rynku rolnym,
- sytuacja produkcyjno-ekonomiczna gospodarstw prowadzących rachunkowość rolną,
- makroekonomiczne analizy stanu i rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej,

w przetwórstwie rolno-spożywczym

- założenia techniczno-technologiczne do budowy małych przetwórnów owoców i warzyw,
- przydatność ziemniaka do przetwórstwa spożywczego,
- poprawa wartości pokarmowej kiszonek,
- pozostałość pestycydów w przetworach owoców i warzyw,
- baza danych sektora rolno-spożywczego.

Podobnie jak w poprzednich latach, wyniki ankietowe potwierdzają większe zainteresowanie doradców ODR tematami dotyczącymi gospodarowania w warunkach ograniczonych nakładów, efektywności i opłacalności oraz ochrony środowiska w produkcji rolniczej.

Ankietowani sygnalizowali brak niektórych zagadnień w Informatorze⁹⁶ np. tematów związanych z warzywnictwem.

Wynika to z faktu, że nie wszystkie jednostki badawczo-rozwojowe zgłaszają swoje propozycje lub dotyczą one tylko wybranych zagadnień. Tematyka kolejnych Informatorów nie powtarza się, zainteresowanych innymi problemami prosimy o zapoznanie się z wcześniej wydanymi Informatorami.

W uzupełnieniu tematów upowszechnieniowych, doradcy ODR zgłosili - zaproponowali - własne tematy wymagające rozwiązania w ich pracy doradczej. Są to między innymi:

- metody uzdatniania żyta, pszenżyta, jęczmienia jako komponentów energetycznych pasz pełnoporcjowych dla drobiu i trzody,
- efekty stosowania enzymów w żywieniu kur i trzody,
- technologia produkcji kiszzonek z użyciem owijaczy bel,
- technologia produkcji mleka w oborach wolnostanowiskowych,
- opłacalność chowu bydła ras mięsnych,
- rak bakteryjny drzew owocowych,
- zalecenia nawozowe dla sadów i jagodników z uwzględnieniem dokarmiania dolistnego (receptury mieszania nawozów z preparatami grzybo i owadobójczymi),
- normatywy i normy zużycia nakładów pracy żywej i mechanicznej w procesie produkcji rolnej,
- wskaźniki ekonomiczne, porównawcze dla gospodarstw rolnych,
- niekonwencjonalne źródła energii.

Zebrane propozycje zostaną przekazane zainteresowanym jednostkom badawczo-rozwojowym i uczelniom rolniczym. Przeprowadzona analiza pozwala zorientować się jakie jest aktualne zainteresowanie poszczególnymi tematami, poznać potrzeby doradców ODR i ukierunkować współpracę między nauką a praktyką rolniczą (np. opracowywanie ulotek, materiałów szkoleniowych, organizacja szkoleń itp.).